

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **F. O.**, zastoupen JUDr. Vítem Vohánkou, advokátem se sídlem Na Zámecké 457/5, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. 6. 2008, čj. 2 Cad 50/2007 - 33, o námitce podjatosti vznesené žalobcem ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 Ads 162/2008 vůči předsedkyni senátu JUDr. Marii Turkové,

t a k t o :

Předsedkyně senátu Nejvyššího správního soudu JUDr. Marie Turková **n e n í v y l o u č e n a** z projednávání a rozhodování věci vedené pod sp. zn. 4 Ads 162/2008.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením blíže označeným v záhlaví Městský soud v Praze postoupil žalobcovu žalobu ve věci starobního důchodu Krajskému soudu v Brně, neboť žalobcovo bydliště se nachází v obvodu Okresního soudu v Hodoníně a tudíž i Krajského soudu v Brně.

Žalobce napadl toto usnesení kasační stížností, kterou doplnil nejprve prostřednictvím ustanoveného zástupce a následně též podáním ze dne 29. 12. 2008, k němuž připojil kopii svého podání ze dne 18. 11. 2008. V něm je mj. uvedeno následující: *„Jak je Vám známo ze zmedialisovaného případu skandálu spisovatele Kundery: 22-ti letého kluka, českého letce Dvořáčka, za to, že bojoval za svobodu národa, totalitní soudní zvrůle odsoudila pravomocně na 22 let! Dodnes stejná soudní zvrůle, bez jakéhokoliv svědomí, se pravomocně vzpírá tyto pravomocné soudní zvrůdnosti napravit, počínaje Vámi, Turková.“*

Nejvyšší správní soud přípisem ze dne 12. 3. 2009 požádal ustanoveného zástupce žalobce, aby upřesnil zmiňovaná podání a zejména uvedl, zda jejich obsahem byla i námitka podjatosti předsedkyně senátu JUDr. Marie Turkové. Ustanovený zástupce soudu přípisem ze dne 23. 3. 2009 bez bližšího upřesnění sdělil, že obsahem podání je i námitka podjatosti vůči JUDr. Turkové.

Předsedkyně senátu JUDr. Marie Turková ve svém vyjádření ze dne 27. 3. 2009 uvedla, že nemá žádný poměr k této věci, k účastníkům řízení ani jejich zástupcům, žádnou z těchto osob osobně nezná. Její rozhodování v jiných věcech žalobce přitom podle § 8 odst. 1 s. ř. s. důvod pro vyloučení z projednávání a rozhodování této věci nepředstavuje.

Věc byla poté postoupena jinému senátu Nejvyššího správního soudu k rozhodnutí o námitce podjatosti (§ 8 odst. 3 s. ř. s. in fine). Nejvyšší správní soud neshledal důvod

pro vyloučení předsedkyně senátu JUDr. Marie Turkové z projednávání a rozhodování dané věci, a to z následujících důvodů.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce přitom nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Za poměr k věci se považuje přímý zájem soudce na projednávané věci, zejména zájem na jejím výsledku. Vyloučen by byl také soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Pochybnosti o nepodjatosti soudce pro jeho poměr k účastníkům či jejich zástupcům – kromě vztahů příbuzenských a obdobných vztahů – mohou vzniknout i tehdy, je-li soudcův vztah k účastníkům, případně zástupcům, přátelský či naopak zjevně nepřátelský. V projednávané věci však žádný z těchto důvodů není dán, a žalobce to ani nenamítá. Soudkyně, proti níž byla vznesena námitka podjatosti, se rovněž nepodílela na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení: „předchozí soudní řízení“ je přitom třeba chápat nikoli časově (tedy jako jakékoliv řízení před správním soudem, jehož byl žalobce účastníkem a v němž se soudce podílel na rozhodování), nýbrž instancně (srov. rozhodnutí publ. pod č. 53/2004 Sb. NSS). Vyloučen by tak byl soudce, který by o téže věci rozhodoval nejprve v řízení u soudu I. stupně (tedy krajského soudu) a následně pak v řízení kasačním u Nejvyššího správního soudu. O tento případ se tu však nejedná.

K vyloučení soudce nemůže vést ani jeho postup v řízení o projednávané věci, ani jeho rozhodování v jiných – souvisejících či nesouvisejících – věcech (§ 8 odst. 1 s. ř. s. *in fine*). Dřívější rozhodování soudce (soudců), které se autoritativně vyslovilo k právům a povinnostem žalobce, nezpůsobuje jeho podjatost, jakkoli mohlo být pro žalobce nepříznivé. Právě v rozhodovací činnosti soudce se projevuje jeho nezávislost, a nesouhlas žalobce s právními závěry, které soudce dříve vyslovil, je při hodnocení otázek podjatosti nevýznamný. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení žalobce o nesprávnosti jeho dřívějšího rozhodnutí. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze; k tomu však slouží opravné prostředky (jsou-li přípustné), nikoli námitka podjatosti.

Námitka podjatosti vznesená žalobcem postrádá vylíčení skutečností, pro něž by měla být předsedkyně senátu dr. Turková podjatou. Skutečností, jež žalobce v této souvislosti uvádí, nijak nesouvisejí s projednávanou věcí a netýkají se ani žalobce samotného. Nejvyšší správní soud neshledal žádné okolnosti, jež by svědčily o existenci zvláštního poměru uvedené soudkyně k žalobci, žalovanému či k věci samé, pro něž by měl mít Nejvyšší správní soud pochybnosti o její nepodjatosti. Za situace, kdy rovněž JUDr. Turková vyloučila existenci skutečností, jež by mohly být důvodem její podjatosti, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. dubna 2009

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu